

UCHWAŁA

Dnia 18 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Wygoda (przewodniczący)

SSN Adam Roch (sprawozdawca)

Marek Bronisław Popowicz (ławnik Sądu Najwyższego)

Protokolant starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. – B. P. K. po rozpoznaniu w Sądzie Najwyższym na posiedzeniu w dniach 13 czerwca i 18 września 2019 roku zażalenia pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego J. S. na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 18 października 2018 r., sygn. akt PK I SD (...), o odmowie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś.– B. P. K. za czyn z art. 231 § 1 k.k. i inne
na podst. art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 135 § 14 w zw. z art. 171 pkt 1 oraz art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze

uchwała:

1. utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę;
2. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 4 stycznia 2018 r. pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego J. S. wniósł na podstawie art. 135 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze o udzielenie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury

Rejonowej w Ś. B. P. K. za to, że w maju 2014 r. działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą, przekroczyła swoje uprawnienia poprzez poświadczenie nieprawdy na postanowieniu o oddaleniu wniosków dowodowych z dnia 28 marca 2014 r. oraz na zarządzeniu z dnia 28 marca 2014 r., a nadto pozbawiła praw pokrzywdzonego J. S. w toku śledztwa sygn. akt 3 Ds (...) poprzez wskazanie nieprawdziwej daty wykonania, czym działała na szkodę interesu prywatnego, tj. o czyn opisany w art. 231 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Uchwałą z dnia 18 października 2018 roku, sygn. akt PK I SD (...), Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym nie wyraził zgody na pociągnięcie B. P. K. do odpowiedzialności karnej za opisany we wniosku czyn. W uzasadnieniu wskazał, że przeprowadzona kontrola dopuszczalności wniesionego subsydiarnego aktu oskarżenia dowiodła braku istnienia skargi uprawnionego oskarżyciela. Przedmiotem postępowań karnych prowadzonych wcześniej przez Prokuraturę Okręgową w W. pod sygn. akt V Ds (...) i następnie, po uchyleniu postanowienia o umorzeniu przez Sąd Rejonowy w Ś. postanowieniem o sygn. VI Kp (...) z dnia 17 maja 2016 roku, pod sygn. PO I Ds. (...) – nie były jakiegokolwiek zachowania prokurator B. P. K. . Niezależnie od powyższego, także merytoryczna analiza przedłożonego wraz z wnioskiem materiału dowodowego wykazała, że opisane zachowania i decyzje procesowe nie dają podstaw do postawienia zarzutów karnych objętej wnioskiem prokurator.

Zażalenie na tę uchwałę sądu dyscyplinarnego wniósł pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego, który zaskarżył powyższą decyzję w całości, zarzucając jej:

1. bezpodstawną odmowę uwzględnienia wniosku o wyłączenie członków składu orzekającego zgłoszonego w dniu 4 czerwca 2018 r., którego podstawą było oddalenie przez sąd dyscyplinarny wniosków dowodowych złożonych przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego;
2. bezpodstawne oddalenie wniosków dowodowych i uniemożliwienie w ten sposób pełnego wyjaśnienia podstaw uchylenia immunitetu prokurator B. P. K. a w konsekwencji błędne ustalenie, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie prokurator B. P. K. do

odpowiedzialności karnej, gdyż materiał dowodowy nie został w całości zgromadzony.

W uzasadnieniu zażalenia dodatkowo podniesiono, że sąd dyscyplinarny wykroczył poza swoje kompetencje, gdyż ocenił dopuszczalność wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, wchodząc w kognicję sądu powszechnego, który powinien samodzielnie dokonać takiej oceny, co uniemożliwiło zbadanie zasadności zarzutów stawianych oskarżonej B. P. K. . Pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego podkreślił, że aktem oskarżenia rozpatrywanym przed Sądem Rejonowym w J. pod sygn. II K (...) objęte są wszystkie osoby podejmujące te decyzje, również na zasadzie aprobaty. Wskazano też, iż zaskarżona uchwała stoi na przeszkodzie możliwości rozliczenia działań przedstawicieli miasta oraz prokuratorów osłaniających te działania i umacnia poczucie bezkarności przedstawicieli Urzędu Miejskiego w W..

Formułując powyższe zarzuty wniósł o uchylenie uchwały i przekazanie sprawy sądowi dyscyplinarnemu I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy uznał co następuje.

Odwołanie na uwzględnienie nie zasługuje. W sprawie nie występuje jakiegokolwiek podejrzenie popełnienia przestępstwa przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. B. P. K. , stąd też skarga na rozstrzygnięcie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym nie okazała się być skuteczną.

Rozpoznaniu w toku postępowania odwoławczego w niniejszej sprawie w pierwszym rzędzie podlegał zarzut sformułowany w uzasadnieniu zażalenia, jako że dotyczył on zasadniczej podstawy do procedowania w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej. Zarzut ten jednak, pozbawiony głębszego uzasadnienia, nie okazał się skuteczny.

Pogląd o konieczności badania skuteczności wniesionego przez oskarżyciela aktu oskarżenia oraz w konsekwencji braku podstaw do wyrażenia przez sąd dyscyplinarny zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego lub prokuratora z wniosku osoby nie posiadającej uprawnienia do złożenia skargi, lub też jej niedopuszczalności z innej przyczyny wyłączającej ściganie (jak np.

przedawnienie karalności czynu), jest utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego i brak jest podstaw do dokonywania zmiany tej linii orzeczniczej (por. zwłaszcza: uchwała z dnia 18 grudnia 2014 r., sygn. SNO 44/14, Lex 1598713, a także uchwała z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. SNO 59/16, Lex 2255335, postanowienie z dnia 28 września 2010 r., sygn. SNO 37/10, Lex 1288879, postanowienie z dnia 29 października 2009 r., sygn. SNO 86/09, Lex 1289016, uchwała z dnia 28 października 2008 r., sygn. SNO 83/08, Lex 1289007).

W niniejszej sprawie subsydiarnym aktem oskarżenia, wniesionym na podstawie art. 55 § 1 kpk, pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego J. S. oskarżył m. in. prokurator Prokuratury Rejonowej w Ś. J. T. oraz prokurator Prokuratury Rejonowej w Ś. B. P. K. o to, że w maju 2014 r. działając wspólnie i w porozumieniu przekroczyły swoje uprawnienia poprzez poświadczenie nieprawdy na postanowieniu o oddaleniu wniosków dowodowych z dnia 28 marca 2014 r. oraz na zarządzeniu z dnia 28 marca 2014 r., a nadto pozbawiły praw pokrzywdzonego J. S. a w toku śledztwa sygn. akt 3 Ds (...) poprzez wskazanie nieprawdziwej daty wykonania, czym działały na szkodę interesu prywatnego, tj. o czyn z art. 231 § 1 kk i art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk. W tym jednak przedmiocie, dotyczącym odpowiedzialności karnej B. P. K. za zarzucane jej przez J. S. czyny, nie toczyło się dotąd żadne postępowanie karne. Sąd I instancji trafnie więc, na podstawie prawidłowo przeprowadzonych dowodów, ustalił, że oskarżyciel subsydiarny nie nabył prawa do złożenia aktu oskarżenia wobec prokurator B. P. K. . Na obecnym etapie oskarżycielem w zakresie tych przestępstw, ściganych z oskarżenia publicznego, może być tylko prokurator. W przypadku zatem, gdy wnioskodawca nie posiada statusu oskarżyciela, brak jest podstaw do uwzględnienia jego wniosku zmierzającego do pociągnięcia sędziego lub prokuratora do odpowiedzialności karnej, gdyż prowadzenie postępowania karnego w tej sprawie jest wykluczone na podst. art. 17 § 1 pkt. 9 kpk.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że także zarzuty dotyczące braku bezstronności i oddalania wniosków dowodowych nie były trafne. Brak jest jakichkolwiek przesłanek do kwestionowania decyzji o odmowie wyłączenia członków składu orzekającego sądu *a quo* – to po pierwsze, a po wtóre – sąd dyscyplinarny w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie prokuratora do

odpowiedzialności karnej orzeka, zgodnie z art. 135 § 6 prawa o prokuraturze, na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę. Jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd ten może przeprowadzić inne dowody. Żadnych tego rodzaju okoliczności w niniejszej sprawie nie ujawniono, nie zawiera ich także złożony środek odwoławczy. Braku było więc podstaw do przeprowadzania na posiedzeniu nowych dowodów, wcześniej przez wnioskodawcę nie przedstawionych.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy zdecydował jak na wstępie.